

ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сучасний етап розвитку теорії і практики оподаткування характеризується переміщенням акцентів із фіскальної функції податків (яка реалізує основне призначення податків – формування централізованих фінансових ресурсів держави) на регулюючу (яка проявляється у можливості органів державної влади за допомогою інструментів оподаткування регулювати певні явища, процеси, пропорції і напрямки соціально-економічного розвитку держави). На думку автора, регулююча функція податків повинна проявлятися не лише у «виведенні» частини доходів чи прибутку суб'єктів господарювання за межі оподаткування, а й у встановленні жорсткої залежності між розмірами наданих преференцій і конкретних економічних дій суб'єктів господарювання.

Податкове стимулювання виступає підфункцією податкового регулювання. Механізм податкового стимулювання розглядається як система важелів, форм, методів, інструментів державного впливу, спрямованих на стимулювання економічної діяльності платників та підвищення її ефективності шляхом зміни податків і оподаткування.

Дія важелів податкового стимулювання виробничої сфери спрямована на заохочення юридичних і фізичних осіб до виробничої діяльності і підвищення її ефективності. До важелів податкового стимулювання виробничої сфери віднесено: податкові пільги (звільнення від сплати податків, зниження податкової ставки, зниження бази оподаткування, відтермінування зобов'язання щодо сплати податку тощо), спрощення податкового адміністрування, податкову угоду (договірне зменшення податкового зобов'язання чи часу його сплати, розстрочка податкової заборгованості, звільнення від податкового зобов'язання), податковий кредит (відшкодування), податковий вексель.

Політика податкового стимулювання реалізується переважно через застосування податкових пільг. Основною якісною характеристикою оподаткування у державі з трансформаційною економікою з врахуванням процесів глобалізації системи визначено гнучкість, що дозволяє виконувати роль регулятора економіки, вибірково і тимчасово знижуючи податкові ставки або навіть тимчасово вводячи нульову ставку за окремими податками, при цьому зважаючи, що податки є не тільки способом формування державних доходів, а ще й важелем впливу на економічну поведінку платників.

Проведене дослідження дозволяє стверджувати, що критеріальними умовами дієвості податкової політики держави є її стабільність та чітка цілеспрямованість на вирішення конкретних завдань. Податкові перетворення в умовах української економіки повинні активно стимулювати розвиток реального сектора, підвищення зацікавленості суб'єктів господарювання у розширенні легальної діяльності, сприяти легалізації фінансових потоків та виходу з тіні прихованих капіталів.

1. Фінансово – монетарні важелі економічного розвитку [Текст]: В 3 т. – Т.1: Фінансова політика та податково бюджетні важелі її реалізації / За ред.гл.- кор..НАН України А.І. Даниленко. – К.: Фенікс, 2008. – 468с.

2. Пророк Р.В. Удосконалення державної податкової політики / Р.В.Пророк // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий збірник. -Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007. – Вип. III. – Т.1. – 142 с.

3. Данилишин Б. М. Стратегічні напрями сталого розвитку України [Текст] Б. М. Данилишин – К: РВПС НАН, 2003. – 262 с.